

08/07/2020

הנדון: טיוב הליכי רישוי- התייחסות איגוד ערים מפרץ חיפה להגנת הסביבה

סימוכין: מסמך שכותרתו "טיוב הליכי רישוי" הפורסם במסגרת התוכנית הכלכלית לתקציב המדינה

הלכה למעשה, ובמסווה של טיוב וייעול הליכי רישוי, מפקיע התיקון בחוק ההסדרים את סמכותה של הרשות המקומית לייתן רישיון עסק לעסקים שיוגדרו, ללא כל קריטריונים מובנים, כעסקים בעלי "חשיבות לאומית".

מדובר הלכה למעשה במסלול עוקף סמכות ראש הרשות מקומית, סמכות שניתנה לו על פי חוק. הרשות המקומית מייצגת את רצון תושביה, שאינו תמיד מתיישב עם השיקולים של השלטון המרכזי.

התיקון המבוקש חסר קריטריונים מובנים כיצד עסק הופך להיות "עסק בעל חשיבות לאומית". נראה כי החלטה זו נתונה לשרירות ליבה של הממשלה.

הצוות המייעץ לממשלה בנושא זה, חסר נציגי רשויות מקומיות, שלטון מקומי או נציגי ציבור.

אמנם מוצע כי תוקם וועדה בין-משרדית לבחינת הגדרת העסק כ"בעל חשיבות לאומית", ברם אין בוועדה הזו נציגות של ראש הרשות המקומית, נציגי מרכז השלטון המקומי או נציגי ציבור.

הגדרה הניתנת לעסק המהווה "עסק בעל חשיבות לאומית" הינה רחבה- "עסק העוסק בפיתוח, ייצור, באספקה, בהולכה, באחזקה או באחסנה של מותר חיוני למשק או במתן שירות חיוני לציבור או מסייע בביצוע פעולות אלה"- מדובר בהגדרה כוללת מידי, המאפשרת לשלטון המרכזי להתערב כמעט בכלל העסקים הקיימים ללא דין וללא דין.

מפרץ חיפה, בה פועלת תעשייה מזהמת בלב ליבו של המטרופולין, אינו יכול ליצור בתוך הרצף הגיאוגרפי שלו, "אי" של היעדר סמכות. הרשות המקומית, אמונה על יצירת מרחב מגורים בריא לתושביה, אמונה על ייצוג דעתם בשלטון המרכזי ואף ביתר שאת בנושאים של בריאות וסביבה.

הרשות המקומית, בבואה לייתן רישיון עסק, מתכללת בתוכה היבטים שונים של רישוי עסק: בריאות, כיבוי אש, כלכלה, דיני התכנון והבניה, סביבה ונוספים. אין לאיין את יכולתה לתת דעתה בכל אלה ולפקח על העסקים הנמצאים בתחומה.

ככל והשלטון המרכזי מעוניין לפקח על עסקים בעלי חשיבות לאומית במנותק מהסביבה בה הם נמצאים, הרי שיש למקמם הרחק מהאוכלוסייה, מחוץ לשטחי המגורים, באזורים שניתן לנתקם מונוציפאלית מן הרשויות.

ביחס לתעשייה הממוקמת גיאוגרפית בשטחן של מספר רשויות או המשפיעה על מספר רשויות, יכולים האיגודים הסביבתיים להיות הגורם האמון על הליכי הרישוי, הן כרשות הרישוי אליה יאצלו הרשויות החברות בתחומה את סמכותן והן כגוף הבורח את ההשלכות הסביבתיות של העסק.

כהערת אגב, אין סיבה לאיין את היכולת של הרשויות המקומיות מטיפול במפעלים ביטחוניים המצויים בשטחן. ראש הרשות, מסוגל לתכלל בין מכלול שיקוליו גם היבטים רחבים של ביטחון. ניתן להקים במקרים כאלה פורמים בין-משרדיים להיוועצות ומתן חוות דעת, אין מקום לקבוע מראש החרגת סמכויות של רשויות הרישוי.

יש לזכור כי חקיקה עוקפת שלטון מקומי תביא למצב הפוך, אף רשות לא תסכים לקבל לתחומה תעשייה שאינה מפוקחת, גם התעשייה תפסיד ממהלך זה. טיוב הליכים אינו משמעותו הפקעת סמכויות. החלשת השלטון המקומי תביא לבסוף גם להחלשת השלטון המרכזי, זו מציאות שאף אחד לא מעוניין בה.

ד"ר עופר דרסלר
מנכ"ל האיגוד

שרית גולן שטיינברג, עו"ד
יו"ר האיגוד

העתקים:

- ראשי הרשויות החברות באיגוד
- חברי מועצת האיגוד